

POOL STEPHENSON

BURGERPARTICIPATIE VOOR HET ONTWERP VAN DE OPENBARE RUIMTES

MEI ► JULI 2023 | RAPPORT

In het kader van het project pool Stephenson van het duurzaam wijkcontract Stephenson, werd een burgerparticipatie opgezet voor het ontwerp van de openbare ruimtes. Dit rapport omschrijft de participatie die heeft geleid tot de keuzes tijdens het verloop van de voorschets naar het voorproject.

SAMENVATTING

SAMENVATTING	2
VOORWOORD	3
1 ENKELE DEFINITIES	3
1.1. De participatie.....	3
1.2. De fases in de architectuur	4
1.3. Het burgerpanel	5
1.4. Gebruikers.....	5
1.5. De wijk	5
2 HET PROJECT POOL STEPHENSON	6
2.1. Programma, doelstellingen en uitdagingen van het project Pool Stephenson.....	6
2.2. Band met het gewestelijk mobiliteit Good Move-plan	6
2.3. Historiek van het participatief proces.....	7
2.4. Doelstellingen van de participatie	8
2.5. Betrokken actoren	8
3 METHODOLOGIËN.....	9
4 DE VERSCHILLENDE PARTICIPATIEMOMENTEN	10
WORKSHOP #1	12
WORKSHOP #2	13
WORKSHOP #3	14
ALGEMENE VERGARING	15
PERMANENTIES IN HET PARK.....	16
SIT-IN UITGANG VAN DE SCHOLEN.....	18
SIT-IN OPENBARE RUIMTE.....	19
WORKSHOP #4	20
ANTENNE.....	22
BILATERALE VERGADERING	24
5 FEEDBACK OP DE PARTICIPATIE	25
5.1. Biodiversiteit	25
5.2. Water	25
5.3. Sport	27
5.4. Spelen	29
5.5. Uitrustingen	30
5.6. Inrichtingen ingangen	31
5.7. Parkmeubilair.....	32
5.8. Veiligheid en toegankelijkheid	33
5.9. Stephensonplein	34
5.10. Infrabelmuur.....	34
6 SAMENVATTING VAN DE BESLISSINGEN.....	35
7 CONCLUSIE.....	38

VOORWOORD

De **Stephensonwijk** is gelegen in de zone voor stedelijke herwaardering ZSH 2020 en wordt **gekenmerkt door een dichte bebouwing en een hoge bevolkingsdichtheid** van 25.000 bew/km². Ter vergelijking, deze bedraagt 17.000 bew/km² voor de gemeente Schaarbeek en 10.000 bew/km² voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De hoge bevolkingsdichtheid wordt niet gecompenseerd door de openbare ruimte. Er zijn weinig plekken waar de mensen elkaar kunnen ontmoeten en waar kinderen kunnen spelen. De beperkte openbare ruimte is vooral gekenmerkt door een erg minerale inrichting. **Er is geen enkele groene ruimte of park toegankelijk voor het publiek in de wijk, de bestaande groene ruimtes zijn voor het merendeel privé.** Deze elementen versterken nog het gevoel van een dichte wijk die voornamelijk residentieel is met weinig ademruimte.

Gelegen in een “gebied met een tekort aan publiek toegankelijk groen” ([cf. geodata.environnement.brussels](https://geodata.environnement.brussels)) **biedt een immense groene zone tussen de spoorweglijn en de Stephensonstraat, heden ontoegankelijk voor het publiek, een groot potentieel voor de inrichting van een openluchtpark.**

Het project Pool Stephenson spruit voort uit deze vaststellingen, vlaggenschipproject van het duurzaam wijkcontract Stephenson |DWCST|. Zijn programmatie articuleert de openbare ruimte en uitrustingen:

- Stephensonstraat 78: afbraak van de sportuitrusting Queensbury voor de inrichting van een **nieuwe parkingang verbonden met het Stephensonplein.**
- Stephensonstraat 62-64: inrichting van een eerste deel van het park en afbraak van de oude opslagplaats voor de bouw van de **nieuwe Queensbury.**
- Navezstraat 70-76: inrichting van een **tweede deel van het park met een ingang vanuit de Navezstraat.**
- Terrein Infrabel gelegen langs de spoorweglijnen: inrichting van een **derde deel van het park op een terrein dat eigendom is van Infrabel** en waarvoor de Gemeente Schaarbeek een precarie bezettingsovereenkomst heeft afgesloten.
- Stephensonstraat 80-84: renovatie/afbraak/nieuwe constructie van de site voor een **nieuwe crèche** (35 kinderen) en de reorganisatie van de twee vzw die heden aanwezig zijn in de gebouwen (Lire & Ecrire – alfabetisering en CréACtions – socio-educatieve vereniging).
- Stephensonplein: **herinrichting van het plein** in verbinding met het park en de wijk.

Dit grootschalig project zal het imago van de Stephensonwijk en het gebruik dat men zal maken van deze nieuwe geboden openbare ruimtes veranderen. Daarom heeft RenovaS alle etappes van het project willen laten begeleiden door een ondersteund participatief proces.

1 ENKELE DEFINITIES

Alvorens aan te vatten met de feedback inzake de burgerparticipatie rond het project Stephensonpool uitgevoerd van april tot juli 2023, dienen wij enkele wederkerende termen uit te leggen.

1.1. De participatie

De participatie is een werkmethode die toelaat om een of meerdere doelpublieken te betrekken bij het creatieproces van een project. Dit is gespreid over 5 niveaus:

- **Informatie (niveau 1):** de sleutels geven die nodig zijn voor het begrijpen van een beslissing.
- **Raadpleging (niveau 2):** aan de deelnemers de kans geven om hun mening over de geplande wijzigingen uit te drukken
- **Overleg (niveau 3):** de burgers betrekken zijn de behandeling van een project, het onderzoek van de beslissing, die onder de bevoegdheid van de verkozenen blijft.
- **Co-creatie (niveau 4):** de macht, zelfs gedeeltelijk, delen en de beslissingsmacht gedeeltelijk delegeren.
- **Medebeheer (niveau 5):** de verschillende actoren of partners betrekken bij alle etappes van een proces (van de creatie tot de uitvoering).

1.2. De fases in de architectuur

Hieronder volgt een korte uitleg inzake de fasen van het project die worden aangesneden in deze samenvatting.

- **Haalbaarheidsfase:** periode tijdens dewelke een studiebureau wordt belast met het onderzoek naar de haalbaarheid van een project op volumetrisch, technisch en financieel vlak. Tijdens deze fase kunnen de volumetrische opties al worden getekend.
- **Gunning van de studieopdrachten aan een studiebureau:** periode tijdens dewelke het bestek wordt opgesteld en een openbare projectenoproep wordt gepubliceerd. Een eerste selectie van een zestal studiebureaus vindt plaats. Deze hebben dan enkele maanden om een project voor te stellen. Op basis van deze voorstellen duidt een adviescomité bestaande uit experts het winnend project aan.
- **Schetsstudie:** de gekozen ploeg verfijnt het project dat werd voorgesteld bij de gunning. Het betreft de schets: het is een eerste concept met een budgettaire raming.
- **Studie voorontwerp:** eerste versie van het eindproject, dat de uiteindelijke dimensies van het project, de gekozen technische oplossingen en de weerhouden materialen bepaalt.
- **Dossier voor de aanvraag van de stedenbouwkundige vergunning:** periode tijdens dewelke het projectmanagementteam het dossier opstelt voor de aanvraag van de stedenbouwkundige vergunning, dat zal worden ingediend bij de openbare administratie bevoegd voor het onderzoek ervan.
- **Projectstudies:** het projectmanagementteam bereidt alle gedetailleerde plannen voor om te zorgen voor een goed begrijpen van het ganse project.
- **Studies en uitvoeringsplannen:** deze etappe verzekert de planning van de toekomstige constructie, door het realiseren van technische grafische stukken (details, berekeningsnota's, enz.).
- **Zakelijk consultatiedossier:** samenstellen van een dossier dat alle technische kenmerken van het gebouw weergeeft teneinde de ondernemingen te kiezen die zullen belast worden met de werken.

- **De werf:** uitvoering van de werken door de ondernemingen samen met een follow-up van de werf door de architecten.
- **Oplevering van het gebouw aan de bouwheer:** einde van de werken en controle van alle verwezenlijkingen.

1.3. Het burgerpanel

Het burgerpanel is een groep van 20 wijkbewoners. Het is een orgaan dat representatief is voor de wijk op het vlak van gender, leeftijd en studieniveau. Om het samen te stellen werden 200 wijkbewoners uitgeloot. Van deze 200 hebben 20 personen aanvaard om deel uit te maken van het burgerpanel. Dit burgerpanel bestaat uit:

- 50% personen die zich als vrouw identificeren
- 50% personen die zich als man identificeren
- 50% ongeschoolde personen
- 25% personen met een diploma secundair onderwijs
- 25% personen met een diploma hoger onderwijs
- 40% personen tussen 16 en 34 jaar oud
- 40% personen tussen 35 en 54 jaar oud
- 20% personen van 55 jaar en +

Deze groep bewoners werd gecreëerd in 2020. Sindsdien heeft **RenovaS hen aangesproken met vragen verbonden met het project pool Stephenson**. Zo heeft het burgerpanel, tijdens de haalbaarheidsstudie deelgenomen aan de parkbezoeken en brainstormbijeenkomsten. Hun input heeft de lijst met aanbevelingen aangevuld (cf. 2.3. Historiek van de participatie). Daarna werd het burgerpanel uitgenodigd voor het pre-adviescomité voor de gunning van de studiebureaus.

Het burgerpanel is een groep die het project sinds 2022 opvolgt, **zij hebben dus een gedetailleerde kennis van de context en het programma en een goed begrip van de uitdagingen en doelstellingen van het project**.

1.4. Gebruikers

In de loop van de synthese zal de term gebruikers van de wijk worden gebruikt. Hieronder verstaan wij **alle personen die de wijk gebruiken en die de site hebben ervaren en er een concrete kennis van hebben**, in tegenstelling tot de gemeentelijke technische diensten, de administratie en de verkozenen. In de term gebruikers zijn onder andere ook vervat: **de bewoners, de handelaars, de werknemers van de lokale verenigingen en het schoolpersoneel**.

1.5. De wijk

Voor de term wijk hebben wij ons gebaseerd op **de perimeter van het DWCST**. Deze afbakening is verbonden met het stedenbouwkundig tool van het Duurzaam Wijkcontract |DWC| en stemt niet altijd overeen met de visie of het gevoel van behoren “tot de wijk” van de ondervraagde personen. **Zo kunnen deelnemers aan het participatief proces zich “bewoner” voelen terwijl zij toch buiten de**

perimeter wonen. Om deze term objectiever te maken hebben wij getracht satellietkaarten te gebruiken maar dit was niet altijd mogelijk (meer bepaald tijdens de sit-in).

2 HET PROJECT POOL STEPHENSON

2.1. Programma, doelstellingen en uitdagingen van het project Pool Stephenson

Zoals uitgelegd in het voorwoord, is het project Pool Stephenson een project dat mogelijk werd gemaakt door het duurzaam wijkcontract Stephenson. **Dit project combineert:**

- **uitrustingen:** afbraak/reconstructie van de sportuitrusting Queensbury, renovatie van het gebouw Tamines met de creatie van een crèche en de renovatie van de lokalen van CréACTIONS en Lire & Ecrire, creatie van een wijklokaal en een parking voor auto's en fietsen;
- **en openbare ruimtes:** renovatie van het Stephensonplein, creatie van een park op de plaats van de huidige Queensbury en het braakland Infrabel dat zal eiken van de Stephensonstraat tot de François-Joseph Navezstraat.

De inrichting van het park heeft meer bepaald **als doel het versterken van het wijkleven** en moet aan alle wijkbewoners de kans geven om zich de openbare ruimte toe te eigenen. Zo is het doel van het **park het stimuleren van ontmoetingen en het bevorderen van de sociale cohesie**. Daarenboven voorziet het park de toegankelijkheid voor PBM¹, een plek voorbehouden voor de jongeren evenals de senioren uit de wijk en speelpleinen voor de kleintjes. Tenslotte wordt bijzondere aandacht besteed aan het genderprobleem om ruimtes te bieden die toegankelijk zijn voor zowel een vrouwelijk als mannelijk publiek.

De wijkbewoners hebben nood aan een ademruimte, een groene ruimte die toegankelijk is voor het publiek, een ontmoetingsplaats en factor sociale cohesie.

Voor **de jongeren uit de wijk beschikken niet over een openbare ruimte die voor hen is voorbehouden**, namelijk een ruimte die hen tegelijk een ontmoetingsplaats biedt en de mogelijkheid om een fysieke activiteit uit te oefenen. De agora space in de nabijheid van het Stephensonplein heeft, gezien haar configuratie van geïsoleerde "kooi", nooit die rol vervuld. Zij wordt heden vaker bezet door daklozen, druggebruikers, dealers. De plaats is onhygiënisch en onveilig geworden. Sommige ouders uit de wijk verbieden hun jonge kinderen om ernaartoe te gaan. **Het project Pool Stephenson vervangt deze agora space door uitrustingen bestemd voor de jongeren binnen het park.** Het lopend participatief proces heeft tot doel om deze uitrustingen duidelijker te bepalen. De voorgestelde uitrustingen moeten zich richten tot een gemengd publiek meisjes/jongens en moet geïntegreerd zijn in het park in samenhang met de verschillende manieren om deze te gebruiken om de samenleving van de verschillende publieken van de wijk en de gezelligheid van de plaatsen te bevorderen.

Het programma van het park voorziet eveneens **rustruimtes, ontmoetings- en wandelruimtes** voor de bezoekers die er komen, alleen of met het gezin, voor de scholieren tijdens een rustperiode, voor senioren die thuis erg alleen zijn, groepen vrouwen die zoeken naar een gastvrije openbare plek ... **Speelruimtes voor de allerkleinsten zijn eveneens voorzien.**

2.2. Band met het gewestelijk mobiliteitsplan Good Move-plan

Het nieuwe gewestelijk mobiliteitsplan genaamd Good Move (2020-2030), toegepast in het Lokale Mobiliteitscontract | LMC | Josaphat-Colignon en haar sub-maas Berenkuil, plant een onderbreking van

¹ Personen met beperkte mobiliteit

het autoverkeer in de Stephensonstraat. Gebruikmakend van dit mobiliteitsplan en de onderbreking van het verkeer, voorziet het project van de Pool Stephenson een directe verbinding tussen het Stephensonplein en het park.

In oktober 2022, werd de sub-maas Berenkuil van het LMC Josaphat-Colignon opgezet, wat een fel protest veroorzaakte bij een deel van de Brusselse bevolking. De Gemeente Schaarbeek heeft dan beslist om een tweede burgerparticipatie te organiseren rond de sub-maas Berenkuil. Een van de verwachte resultaten was de toekomst van de Stephensonstraat. Daar de twee participatieve processen gelijktijdig plaatsvonden kon het specifiek werk rond het plein en zijn band met het park niet worden behandeld tijdens onze overlegworkshops.

De nieuwe burgerparticipatie voor de sub-maas Berenkuil kon niet leiden tot een consensus inzake de organisatie van de mobiliteit in de wijk. In oktober 2023, stelde het studie bureau 2 diametraal tegenovergestelde scenario's voor, elk verdedigd door een deel van de deelnemers. Daarom heeft de inrichting van het Stephensonplein in het kader van het project Pool Stephenson, bij gebrek aan beslissing, rekening gehouden met het behoud van het autoverkeer in de Stephensonstraat. De plannen van het voorontwerp werden in die zin aangepast, waarbij de mogelijkheid werd behouden om de inrichting in de toekomst gemakkelijk te wijzigen indien de Stephensonstraat zou worden afgesloten voor het verkeer tegenover het plein.

2.3. Historiek van het participatief proces

Teneinde zo goed mogelijk tegemoet te komen aan de behoeften van de wijkbewoners, werd reeds een langdurig proces voor burgerparticipatie rond het toekomstig park en het Stephensonplein opgezet. Overigens vonden al verschillende tijdelijke bezettingen plaats op het terrein, voor het merendeel opgestart door de wijkbewoners, die de gebruiken die mogelijk duurzaam kunnen zijn voor het project Pool Stephenson, testen.

Het eerste deel van het proces ging van start in 2020, in het kader van het socio-economisch project "Fabriquons notre quartier" gedragen door de structuur ERU, een studie bureau gespecialiseerd in burgerparticipatie. Georganiseerd voorafgaand aan de conclusies van de technische en financiële haalbaarheidsstudie van het project Pool Stephenson, zonder rekening te houden met alle beperkingen van de site van het toekomstig park (destijds nog niet toegankelijk), **De bewoners van de Stephensonwijk werden ondervraagd aangaande het project van het toekomstig park.** Verschillende workshops en animaties werden voorgesteld in de openbare ruimte. **De benadering van de bewoners was erg vrij, men liet hen toe zich te verplaatsen in een ideaal gedroomd, maximalistisch project.** Het resultaat van deze ontmoetingen vertoonde **3 belangrijke richtingen:**

- een park bestemd voor de jongeren en kinderen;
- een ontspanningsplek voor iedereen;
- een park waar iedereen zich goed voelt.

Het tweede deel van het participatief proces, aangevat begin 2022, vond plaats na de conclusies van de haalbaarheidsstudie. De **discussies**, geleid door RenovaS, in samenwerking met de ERU, **steunden op de conclusies van de haalbaarheidsstudie en behandelden voornamelijk 4 thematieken: de lineariteit van het park, de veiligheid, de uitrustingen en de beplantingen.** De participatieve workshops werden georganiseerd met het **burgerpanel, een groep buurtbewoners van het park en jongeren uit de wijk.** Er werden **eveneens twee bezoeken aan het Zennepark** georganiseerd om het voorbeeld van een lineair en uitgerust park te illustreren.

Hierop volgde **het opstellen van een boek met aanbevelingen** voor de inrichting van het park en het Stephensonplein **bestemd voor de 5 studie bureaus geselecteerd** om een offerte in te dienen voor het

project Pool Stephenson. Deze aanbevelingen, die bij het bestek werden gevoegd, **hebben de behoeften, wensen, bezorgdheden en adviezen** die werden ingezameld bij de bewoners en verenigingen van de wijk enerzijds, en, anderzijds, de aanbevelingen voortvloeiend uit de bilaterale ontmoetingen met de actoren die kunnen getuigen van hun ervaring in sommige domeinen, samen gebracht.

Op 26 november 2022, **werden de 5 offertes voorgesteld aan een pre-adviescomité** bestaande uit bewoners en verenigingen uit de wijk, dat werd geraadpleegd aangaande de openbare ruimtes van het project (Stephensonpark en plein). Op 5 december 2022, werden de 5 inschrijvers uitgenodigd om hun offerte te komen voorstellen aan een adviescomité van experts. Dit laatste werd ingelicht over de opmerkingen en vragen geopperd door het pro-adviescomité.

2.4. Doelstellingen van de participatie

De door het participatief proces beoogde doelstelling is het voorstellen en daarna analyseren van de openbare ruimtes van het project Pool Stephenson in de fase van de schets met de gebruikers om:

- **hun advies te verzamelen voor het tekenen van openbare ruimtes die aangepast zijn aan en coherent zijn met de Stephensonwijk.** Zij zijn de echte experts van het terrein die het best de ploeg van het bouwmanagement kunnen adviseren over de werking, de gebruiken, en de gewoonten van de bewoners van Stephenson.
- **het voorontwerp te tekenen met de meeste informatie en de mogelijke adviezen door de bilaterale ontmoetingen georganiseerd met de gemeentelijke technische diensten te verrijken** met ontmoetingen met de wijkgebruikers.
- **de gebruikers te integreren in het stedenbouwkundig renovatieproces** van hun wijk.

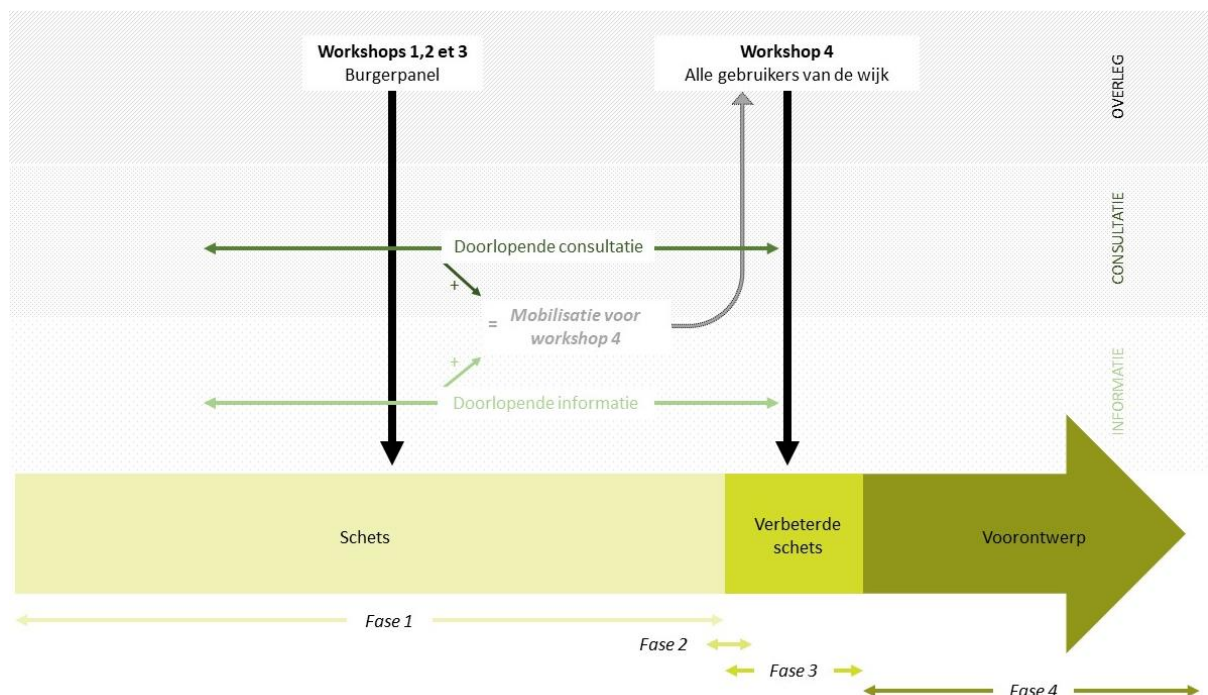
2.5. Betrokken actoren

- **ERU:** cooperatieve gesubsidieerd in het kader van de socio-economische projecten van het DWCST. De ploeg van de ERU heeft RenovaS begeleid in het participatief proces rond de openbare ruimtes van het project Pool Stephenson tussen 2020 en 2023.
- **Urban Platform:** Brussels agentschap voor architectuur en stedenbouw en mandataris van de winnende groep van het project in december 2022 en belast met het architecturaal deel van het project.
- **Buur PoS:** landschapsarchitectuur agentschap belast met de openbare ruimtes van het project.
- **Sweco:** bureau voor stabiliteit, speciale technieken en veiligheidscoördinatie.

3 METHODOLOGIËN

De fase van het voorontwerp is een mijlpaal waarin de strategische keuzes inzake de oriëntatie van het project worden uitgevoerd. Het is essentieel dat deze fase samengaat met een duurzame participatie. Om dit proces te coördineren heeft de ploeg van RenovaS een algemene strategie opgezet die wordt georganiseerd in vier fasen:

- **Fase 1:**
 - Overlegvergaderingen met het burgerpanel (workshops 1, 2, 3) betreffende de schets.
 - Gelijklopend: voortdurende informatie en consultatie.
 - Mobilisatie voor de fase 3
- **Fase 2:**
 - Het tekenen van een verbeterde schets door de studie bureaus, aan de hand van alle informatie verzameld in fase 1.
- **Fase 3:**
 - Overlegvergadering met een publiek dat wordt uitgebreid met de wijkgebruikers (workshop 4). Het doel is om de verbeterde schets die resulteert uit het werk dat werd uitgevoerd met het panel positief of negatief te beoordelen en aan te vullen.
- **Fase 4:**
 - Het tekenen van het voorontwerp op basis van de opmerkingen die doorheen het proces werden verzameld.

4

DE VERSCHILLENDE PARTICIPATIEMOMENTEN

Nr.°	Datum	Titel	Participationniveau	Aantal deelnemers
1	27.04.2023	Workshop #1	Niv 3. Overleg	12
2	10.05.2023	Algemene vergadering AV	Niv 1. Informatie	115
3	11.05.2023	Antenne	Niv 1. Informatie	3
4	17.05.2023	Permanentie park #1	Niv 2. Consultatie	26
5	24.05.2023	Permanentie park #2	Niv 1. Informatie	8
6	24.05.2024	Permanentie park #3	Niv 2. Consultatie	1
7	25.05.2023	Workshop #2	Niv 3. Overleg	7
8	26.05.2023	Antenne	Niv 1. Informatie	8
9	30.05.2023	Sit in Paviljoen (30 min)	Niv 1. Informatie	30
10	31.05.2023	Permanentie park #3	Niv 2. Consultatie	14
11	31.05.2023	Sit in Liedts (2h)	Niv 1. Informatie	58
12	01.06.2023	Sit in Magritte (30 min)	Niv 1. Informatie	33
13	02.06.2023	Sit in Campus Kompas (30 min)	Niv 1. Informatie	34
14	02.06.2023	Sit in uitgang Moskee (2h)	Niv 1. Informatie	42
15	05.06.2023	Antenne (groupe CréACtions)	Niv 1. Informatie	13
16	05.06.2023	Antenne	Niv 1. Informatie	3
17	07.06.2023	Permanentie park #4	Niv 2. Consultatie	10
18	08.06.2023	Antenne	Niv 2. Consultatie	1
19	08.06.2023	Sit in école n°2 (30 min)	Niv 1. Informatie	69
20	14.06.2023	Permanentie park #5	Niv 2. Consultatie	4
21	15.06.2023	Workshop #3	Niv 3. Overleg	9
22	21.06.2023	Permanentie park #6	Niv 2. Consultatie	N.C. ²
23	27.06.2023	Workshop #4.1	Niv 3. Overleg	15
24	27.06.2023	Workshop #4.2	Niv 3. Overleg	7
25	27.06.2023	Workshop #4.3	Niv 3. Overleg	12
26	28.06.2023	Permanentie park #7	Niv 2. Consultatie	N.C.
27	06.07.2023	Bilaterale ontmoeting Steph girls	Niv 3. Overleg	3

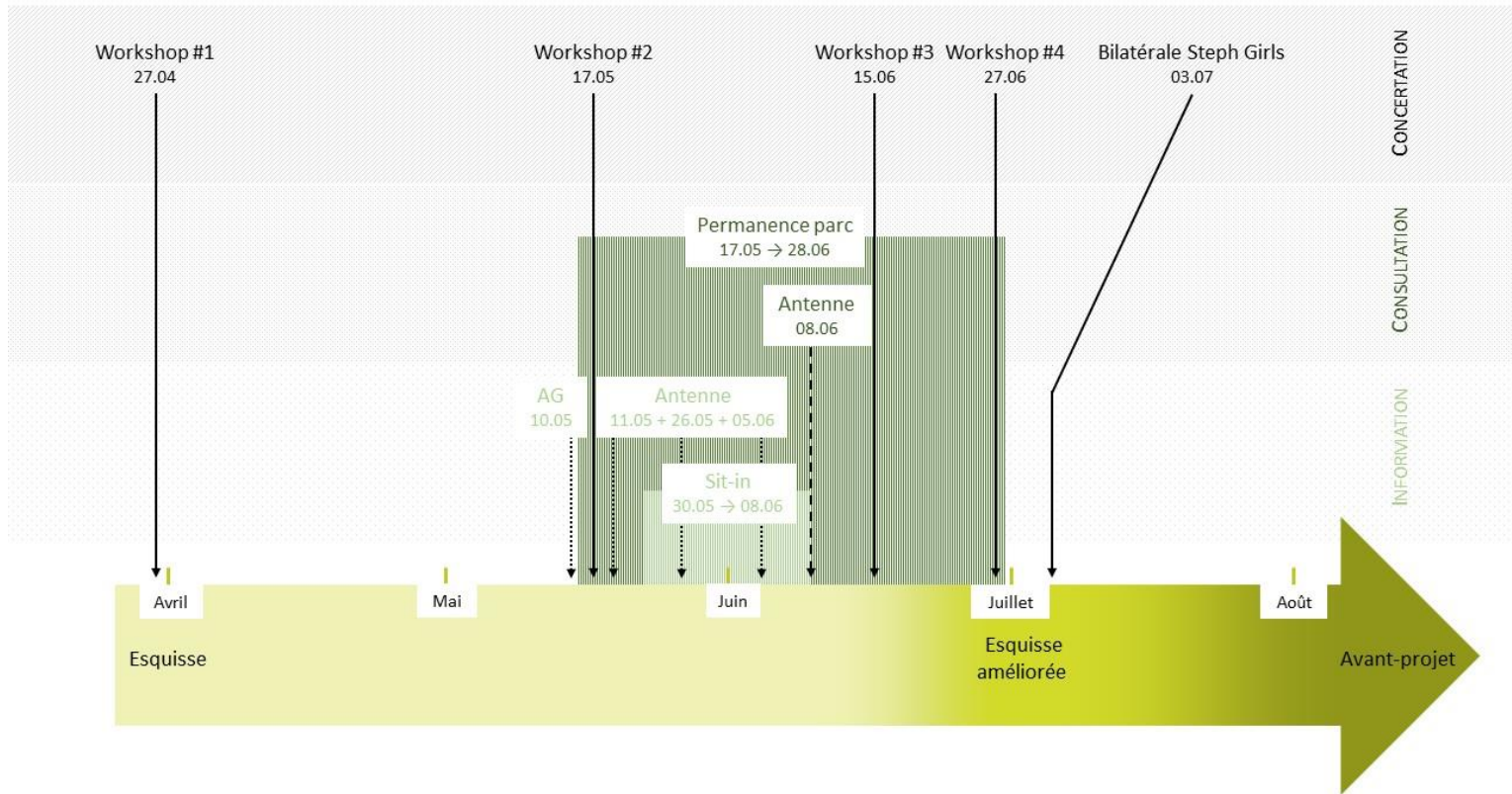
Er vonden 27 participatiemomenten plaats tussen eind april en begin juli, hetzij 11 weken:

- 12 informatiemomenten
- 8 consultatiemomenten
- 7 overlegmomenten

In totaal waren meer dan 487 personen rechtstreeks³ betrokken bij deze participatie.

² Niet bijgeteld

³ Personen met wie wij van gedachten hebben gewisseld en aan wie wij de informatie hebben overgemaakt die nodig is voor een goed begrijpen van het project of de informatie om te kunnen deelnemen aan het lopende participatief proces.

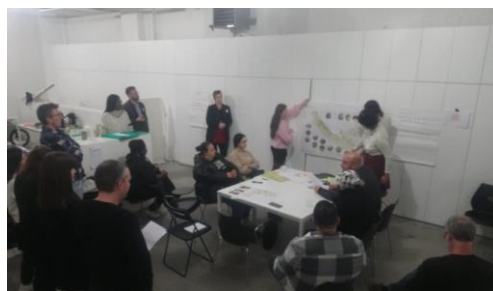
WORKSHOP #1

27.04.2023

12 deelnemers

Doelpubliek: burgerpanel

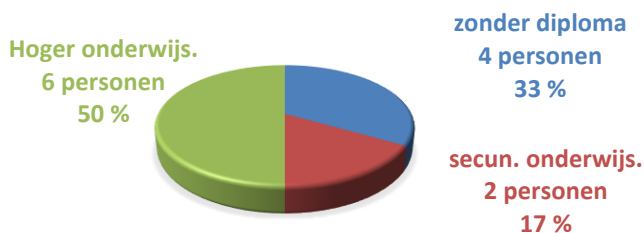
Niveau 3 participatie: overleg

- Methodologie**
1. Voorstelling van de schets
 2. Analyse en feedback in 3 subgroepen
 3. Feedback en conclusies in voltallige groep
- Doelstelling**
- ➔ Een eerste evaluatie bekomen van de schets door een groep bewoners die de evolutie van het project volgt sinds 2021.
 - ➔ De werkhema's van de volgende vergaderingen bepalen
- Mobilisatie**
- Organisatie van een avond voor remobilisatie in februari 2023
 - Contact opnemen via mail, sms en telefoon
 - Versturen van een herinnering de dag zelf

Opleidingsniveau

- ▶ Tijdens deze participatie-avond bemerken wij een oververtegenwoordiging van personen met een hogere opleiding (normaal op 25 %).

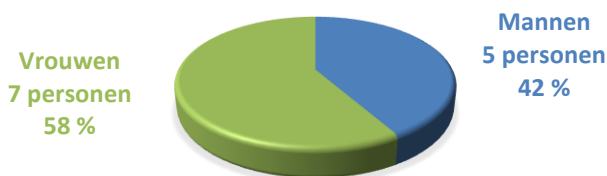
Leeftijdscategorie

- ▶ De categorie 35 – 54 jaar is ondervertegenwoordigd (33 % in plaats van 40 %) terwijl de twee andere categorieën oververtegenwoordigd zijn, meer bepaald de 16 – 34 jaar (58 % in plaats van 40 %).

Gender

- ▶ Hier wordt de gendergelijkheid bijna nageleefd.

WORKSHOP #2

25.05.2023

7 deelnemers

Doelpubliek: burgerpanel

Niveau 3 participatie: overleg

Methodologie

1. Analyse en evaluatie in subgroepen in world café: drie tafels en aan elke tafel is een thema toegewezen: sportuitrustingen / inrichtingen / aanwezigheid van water. Om de 30 min. verwisselen de subgroepen van tafel om de volgende thematiek te analyseren.

2. Feedback en conclusies in voltallige groep

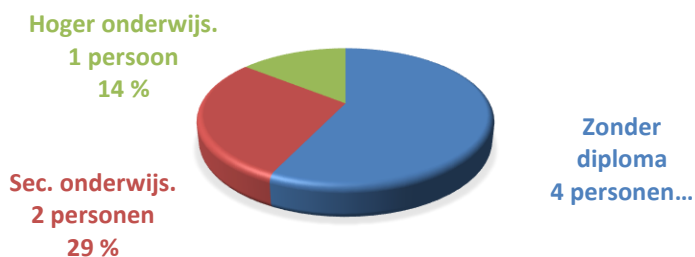
Doelstelling → Een nauwkeurige analyse van de schets bekomen per thema

Mobilisatie

- Contact opnemen via mail, sms en telefoon
- Versturen van een herinnering de dag zelf

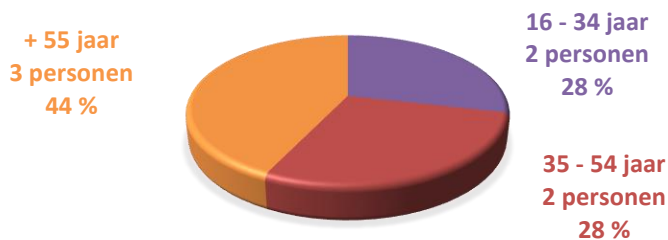
Opleidingsniveau

- ▶ Tijdens deze avond lijken de proporties van deelnemers volgens hun opleidingsniveau meer op de proporties van het volledige panel.

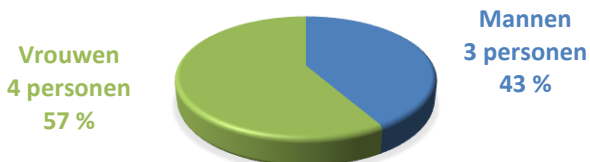
Leeftijdscategorie

- ▶ In tegenstelling tot de voorgaande workshop is de categorie + 55 ans oververtegenwoordigd (44 % in plaats van 20 %) terwijl de twee andere leeftijdscategorieën ondervertegenwoordigd zijn (28 % in plaats van 40 %).

Gender

- ▶ Hier wordt de gendergelijkheid bijna nageleefd

- ▶ Nota: daar het aantal deelnemers eerder klein is, heeft de aanwezigheid of afwezigheid van een persoon een invloed op de percentages van de categorieën.

WORKSHOP #3

15.06.2023

7 deelnemers

Doelpubliek: burgerpanel

Niveau 3 participatie: overleg

Methodologie

1. Analyse en evaluatie in subgroepen in world café: drie tafels en aan elke tafel is een thema toegewezen: toegang en veiligheid / activiteiten / biodiversiteit. Om de 30 min. verwisselen de subgroepen van tafel om de volgende thematiek te analyseren.
2. Feedback en conclusies in voltallige groep

Doelstelling

- Een nauwkeurige analyse van de schets bekomen per thema

Mobilisatie

- Contact opnemen via mail, sms en telefoon
- Versturen van een herinnering de dag zelf

Opleidingsniveau

- Er is een identieke proportie tussen de drie opleidingsniveaus, wat niet overeenstemt met de volledige samenstelling van het burgerpanel.

Hoger onderwijs.
3 personen
33,3 %

Zonder diploma
3 personen
33,3 %

Sec. onderwijs.
3 personen
33,3 %

Leeftijdscategorie

- Opnieuw zijn de 35 – 54 jaar ondervertegenwoordigd terwijl de + 55 jaar oververtegenwoordigd zijn ten opzichte van de proporties van het volledige burgerpanel.

+ 55 jaar
3 personen
33 %

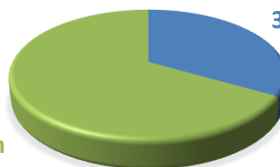
16 - 34 jaar
4 personen
45 %

35 - 54 jaar
2 personen
22 %

Genre

- Tijdens deze avond is het proportioneel verschil tussen mannen en vrouwen beter zichtbaar: 2/3 van de deelnemers zijn vrouwen.

Vrouwen
6 personen
67 %

Mannen
3 personen
33 %

ALGEMENE VERGADERING

10.05.2023

115 deelnemers

Doelpubliek: gebruikers van de wijk

Niveau 1 participatie: informatie

- Methodologie**
1. Voorstelling van het project
 2. Vragen / antwoorden
- Doelstelling**
- ➔ De schets van het project voorstellen en begrijpelijk maken aan een maximum aantal personen van de wijk
- Mobilisatie**
- Organisatie van een feest op de dag zelf
 - Verspreiding van een newsletter in de brievenbussen
 - Affichage aan vensters, in handelszaken en in de straat
 - Verspreiding van een newsletter (met verschillende herinneringen)
 - Publicaties op de sociale netwerken en de internetsite

Statuut

- ▶ 87 % van de aanwezigen op de algemene vergadering zijn wijkbewoners.
- ▶ De kinderen werden niet meegeteld.

Vereniging
2 personen
2 %

Woont niet in de wijk
13 personen
11 %
Bewoners-es
100 personen
87 %

Leeftijdscategorie

- ▶ De "jongeren" uit de wijk (- dan 35 jaar), zijn lichtjes ondervertegenwoordigd (33 %) ten opzichte van de statistieken van de wijk (40%).

+ 55 jaar
23 personen
20 %
35 - 54 jaar
54 personen
47 %

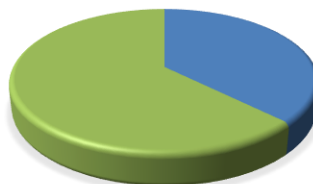
- 16 jaar
8 personen
7 %

16 - 34 jaar
30 personen
26 %

Gender

- ▶ De vrouwen vertegenwoordigen 2/3 van de deelnemers. Daar de avond werd voorafgegaan door een feest, zijn talrijke moeders die al aanwezig waren met hun kinderen, gebleven.

Vrouwen
72 personen
63 %

Mannen
43 personen
37 %

- ▶ Nota: globaal gezien bemerken wij dat er meer vrouwen deelnemen.

PERMANENTIES IN HET PARK

17.05 – 24.05 – 31.05 – 07.06 – 14.06 –
21.06 – 28.06

Meer dan 67 deelnemers⁴

Doelpubliek: gebruikers van de wijk

Niveau 2 participatie: consultatie

- Methodologie**
1. Aanwezigheid in het park van 14:00 tot 18:00 met plannen, beelden en maquette
 2. Voorstelling van het project en daarna bespreking zodra iemand geïnteresseerd is
 3. Noteren van eventuele opmerkingen en suggesties

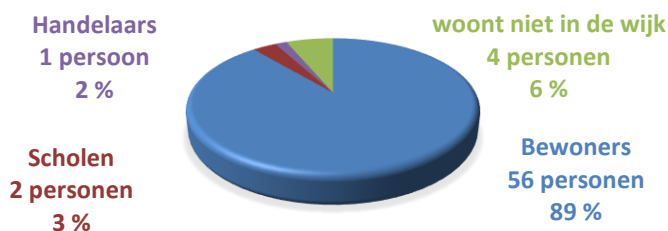
- Doelstelling**
- ➔ De schets van het project aan zoveel mogelijk mensen uit de wijk voorstellen en begrijpelijk maken
 - ➔ Aan de gebruikers van de wijk de mogelijkheid bieden om hun mening te uiten
 - ➔ Spontane en regelmatige participatiemomenten bieden
 - ➔ De inschrijving voor een overlegmoment bieden

Opmerking: de deelnemers hebben de ontdekking van het project geapprecieerd. De commentaren waren positief "het is super voor de wijk" met erg weinig opmerkingen of bijkomende suggesties.

- Mobilisatie**
- Verspreiding van een newsletter in de brievenbussen
 - Affichage aan vensters, in handelszaken
 - Publicaties op de sociale netwerken en de internetsite
 - Organisatie van activiteiten die gelijklopen met het park tijdens de permanenties om zo publiek aan te trekken
 - Realisatie van 6 sit-in in de wijk

Statuut

- ▶ 94 % van de bereikte personen zijn gebruikers van de wijk.
- ▶ De personen die niet in de wijk wonen zijn mensen die toevallig voorbij het park lopen.

⁴ Te noteren dat naargelang de permanenties een daling van de participatie werd waargenomen. Dit wordt verklaard door de regelmaat waarmee personen naar het park komen en die al werden aangesproken tijdens de eerste permanenties.

Leeftijdscategorie

- ▶ De tieners (14/15 jaar) vormen $\frac{1}{4}$ van de bereikte personen. Zij komen naar het park om te spelen. Wij hebben hen het project kunnen uitleggen. Gewoonlijk betreft het een publiek dat moeilijk te bereiken is en de openingen van het park waren een goede tool om deze tieners aan te spreken.
- ▶ De voornaamste gebruikers van het park zijn de moeders met jonge kinderen. Zij zijn de voornaamste personen die worden bereikt tijdens de permanenties.
- ▶ Deze twee feiten verklaren waarom het bereikte publiek jong is.

+ 55 jaar
4 personen
6 %

34 - 54 jaar
19 personen
30 %

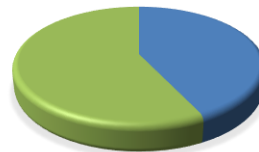
-16 jaar
20 personen
32 %

16 - 34 jaar
20 personen
32 %

Gender

- ▶ Er is geen verband tussen de leeftijd van de deelnemers en hun gender. Bij voorbeeld, de bereikte tieners waren zowel vrouwen als mannen.

Vrouwen
36 personen
57 %

Mannen
27 personen
43 %

SIT-IN UITGANG VAN DE SCHOLEN

30.05.2023: Gemeenteschool Paviljoen
01.06.2023: Ecole communale Magritte
02.06.2023: Campus Kompas Tienerschool
08.06.2023: Ecole communale n°2

100 deelnemers

Doelpubliek: scholen en ouders van leerlingen

Niveau 1 participatie: informatie

- Methodologie** 1. Installatie voor een school met een tafel, een bakfiets, affiches, plannen van het park en flyers bij het binnenkomen of buitenkomen aan de school (30 à 45 min).
- Doelstelling** → Belangrijke informatie geven: het lopend participatief proces en de uitnodiging om eraan deel te nemen
→ De inschrijving voor een participatiemoment van niveau 3 voorstellen
- Mobilisatie** - Geen voorafgaandelijke mobilisatie

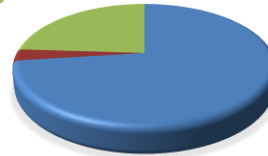
Statuut

- ▶ Daar dit aan de ingang/uitgang van de school gebeurt waren de bereikte personen ouders van leerlingen die veelal in de wijk wonen.

Wonen niet in de wijk

24 personen
24%

School
2 personen
2%

Bewoners
73 personen
73%

Leeftijdscategorie

- ▶ Idem, de bereikte personen waren ouders van leerlingen, dit zijn voornamelijk personen met een leeftijd tussen 16 en 54 jaar.

35 - 54 jaar
38 personen
38%

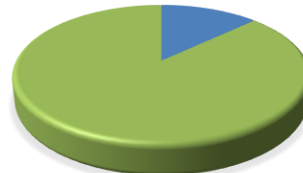
+ 55 jaar
2 personen
2%

16 - 34 jaar
61 personen
61%

Gender

- ▶ Veel van de ouders die hun kinderen naar school brengen zijn de mama's.

Vrouwen
87 personen
87%

Mannen
13 personen
13%

SIT-IN OPENBARE RUIMTE

31.05.2023: Liedtsplein

02.06.2023: Paviljoenplein

100 deelnemers

Doelpubliek: gebruikers van de wijk, meer bepaald diegenen die men niet virtueel bereikt

Niveau 1 participatie: informatie

Methodologie 1. Installatie op het plein met een tafel, een bakfiets, affiches, plannen van het park en flyers op uren met veel doorloop gedurende 2 uren.

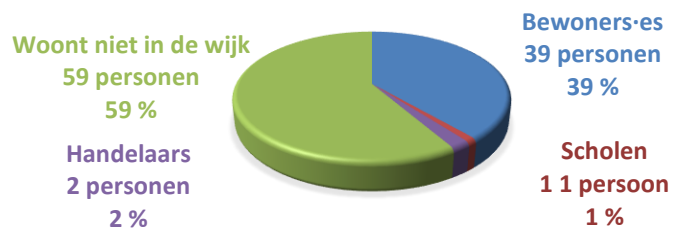
Doelstelling → Belangrijke informatie geven: het lopend participatief proces en de uitnodiging om eraan deel te nemen

→ De inschrijving voor een participatiemoment van niveau 3 voorstellen

Mobilisatie - Geen voorafgaandelijke mobilisatie

Statuut

- ▶ Het Liedtsplein en het Paviljoenplein zijn plekken waar er veel doorloop is (belangrijke assen en openbaar vervoer) wat verklaart dat meer dan 50% van de bereikte personen niet in de wijk wonen.

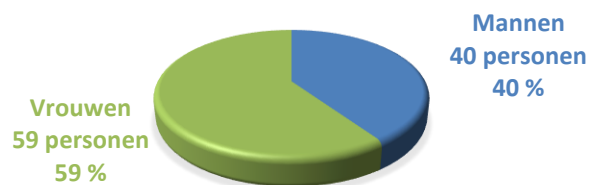
Leeftijdscategorie

- ▶ Deze twee sit -in hebben toegelaten om bijna alle leeftijdscategorieën op gelijke wijze te kunnen bereiken.

Gender

- ▶ Wij hebben meer vrouwen dan mannen bereikt. Het vrouwelijk publiek heeft de neiging om gemakkelijker te stoppen om naar ons te luisteren.

WORKSHOP #4

27.06.2023: 10:00 - 12:00

27.06.2023: 14:00 - 16:00

27.06.2023: 19:00 - 21:00

34 deelnemers

Doelpubliek: gebruikers van de wijk

Niveau 3 participatie: overleg

Methodologie

1. Inleiding en historiek van het project (in context plaatsen)
2. Voorstelling van de verbeterde schets⁵
3. Vragen / antwoorden (verduidelijking)
4. Analyse en evaluatie van het project in subgroepen
 - Etappe 1. Door zich uit te drukken naargelang de toegekende rollen (PBM, ouders met kinderwagens, tieners/ jonge mannen, tieners/ jonge vrouwen, senior, kinderen, volwassen groep)
 - Etappe 2. Door in zijn naam te spreken

Doelstelling

- ➔ De verbeterde schets evalueren bij een bredere groep van het burgerpanel
- ➔ De keuzes die werden gemaakt na de ontmoetingen met het burgerpanel bevestigen
- ➔ De keuzes van de studiebureaus inzake het voorontwerp leiden
- ➔ Aan de personen geïnteresseerd door het project en geen deel uitmaken van het burgerpanel de kans te geven om deel te nemen aan het overleg

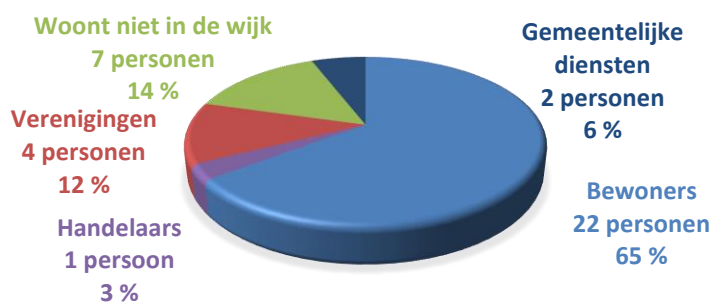
Mobilisatie

- Organisatie van 6 sit-in met mogelijkheid tot inschrijving
- Organisatie van 6 permanenties met mogelijkheid tot inschrijving
- Affichage aan vensters, in handelszaken en aan de hekken van het park
- Publicaties op de sociale netwerken en de internetsite
- Uitnodiging per mail + herinnering aan de 79 ingeschrevenen, 372 lezers van de newsletter, 17 directe buurtbewoners, 19 verenigingen van de wijk, 13 groepen personen die een tijdelijke bezetting hebben in het park en aan 22 leden van de WCo (hetzij meer dan 540 verstuurd uitnodigingen).
- Uitnodigingen per sms + herinnering aan de 79 ingeschrevenen en 17 directe buurtbewoners (96 uitnodigingen ook verstuurd per sms)

⁵ De verbeterde schets werd voorgesteld op basis van de voorgaande ontmoetingen

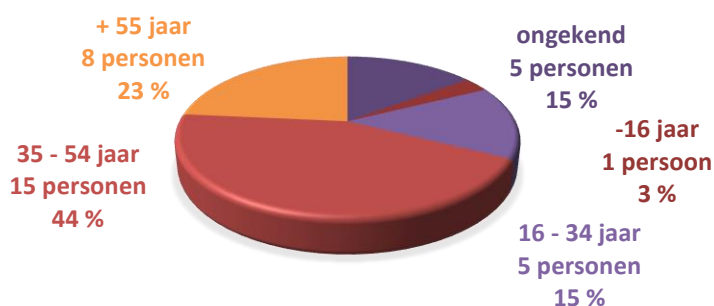
Statuut

- ▶ Wij merken een grotere diversiteit in de statuten, met handelaars, verenigingen en gemeentelijke diensten! Dit is zeker te wijten aan de uitgevoerde mobilisatie en de brede waaier aan verstuurde uitnodigingen

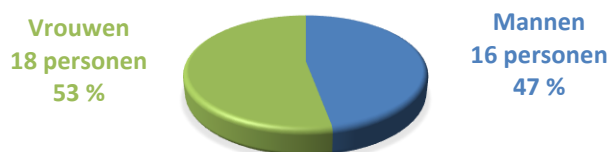
Leeftijdscategorie

- ▶ In tegenstelling tot de andere participatiemomenten zijn de 35 - 54-jarigen niet ondervertegenwoordigd, in tegendeel. Dit is misschien te wijten aan de verschillende voorgestelde uurroosters (ochtend, namiddag en avond).

Gender

- ▶ Hier is de gelijkheid op het vlak van gender bijna gerespecteerd. Opnieuw zijn de vrouwen lichtjes in de meerderheid.

ANTENNE

11.05.2023; 26.05.2023; 05.06.2023;
05.06.2023; 08.06.2023

28 deelnemers

Doelpubliek: gebruikers van de wijk

Niveau 1 en 2 participatie:
Informatie en consultatie

Methodologie

1. Voorstelling van de schets op basis van plannen, beelden en maquette
2. Indien voorstelling gevraagd op afspraak: discussie en noteren van eventuele opmerkingen en suggesties

Doelstelling

- ➔ De schets van het project aan zoveel mogelijk mensen uit de wijk voorstellen en begrijpelijk maken
- ➔ Andere momenten voor informatie en consultatie voorstellen dan de permanenties in het park voor personen die niet vrij zijn op woensdagnamiddag
- ➔ Aan de gebruikers van de wijk de mogelijkheid bieden om hun mening te uiten
- ➔ De inschrijving voor een participatiemoment niveau 3 voorstellen

Mobilisatie

- Verspreiding van een newsletter in de brievenbussen
- Affichage aan vensters, in handelszaken
- Publicaties op de sociale netwerken en de internetsite
- Realisatie van 6 sit-in in de wijk

Opmerking: het doel was om geprogrammeerde consultatiemomenten mogelijk te maken via een afspraak met een lid van de ploeg van het DWCSST. Deze kon dan tijd voorzien voor een volledige uitleg van de schets en daarna een discussie. Er werden echter weinig afspraken gemaakt. De meeste bezoeken waren spontaan, het betreft dan informatiemomenten en niet consultatiemomenten.

Statuut

- ▶ Het grote aandeel personen die niet in de wijk wonen wordt verklaard door het bezoek aan een lokale vereniging met een groep personen die niet in de wijk wonen.

Woont niet in de wijk

11 personen
39 %

Vereniging
3 personen
11 %

Bewoners
14 personen
50 %

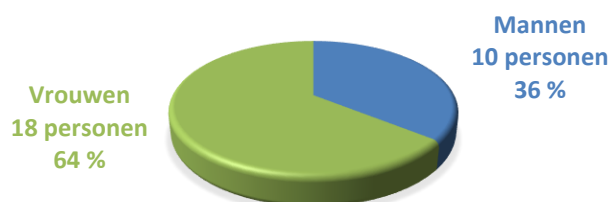
Leeftijdscategorie

- ▶ Idem, de personen van de groep die met de vereniging kwamen was tussen 35 en 54 jaar oud.

Gender

- ▶ De groep bestond opnieuw uit vrouwen.

BILATERALE VERGADERING

05.07.2023 en 06.07.2023

3 deelnemers

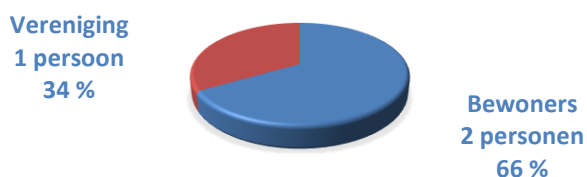
Doelpubliek: Steph' girls (groep jonge vrouwen en tieners uit de wijk)

Niveau 3 participatie: overleg

- Methodologie**
1. Voorstelling van de verbeterde schets op basis van plannen en beelden
 2. Analyse en evaluatie van het project met de "bril" » van gender, voornamelijk gericht op de inclusie van het vrouwelijk publiek
 3. Discussies en vergelijking met wat eerder werd gezegd tijdens het bredere overleg met de rol van tieners / jonge vrouwen
- Doelstelling**
- ➔ De opmerkingen geopperd tijdens de workshop #4 met de rol van tieners / jonge vrouwen bevestigen of ongeldig maken
 - ➔ Het moeilijker te bereiken publiek, de jonge vrouwen, rechtstreeks onderwerpen om een zo inclusief mogelijk park voor te stellen
- Mobilisatie**
- Directe contact name via WhatsApp

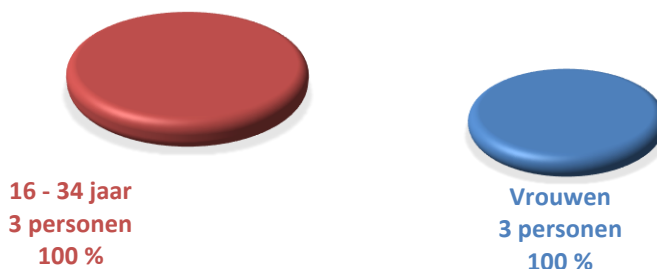
Statuut

- ▶ 3 Steph' Girls hebben deelgenomen: 1 persoon lid van de vereniging Periferia die de groep vergezelt in hun project en twee leden van de groep.

Leeftijdscategorie en gender

- ▶ De Steph girls zijn een groep jonge vrouwen uit de wijk, vandaar de volgende statistieken.

5 FEEDBACK OP DE PARTICIPATIE

De verschillende participatiesessies hebben toegelaten om een dialoog tot stand te brengen tussen de gebruikers van de wijk, de ploeg van de studie bureaus en RenovaS. Deze uitwisselingen, gevoerd over een periode van twee en een halve maand hebben het ontwerp gevoelig laten evolueren naar een project dat meer aangepast is aan de behoeften en werking van de wijk. Om deze analyse te structureren werden de beslissingen aangaande het project verdeeld volgens de voornaamste thema's die werden aangesneden in de loop van de verschillende participatiezittingen. Sommige beslissingen waren echter het gevolg van bijkomende bedenkingen inzake verschillende thematieken. Deze worden dus hernomen in elk van de thematieken waarop zij betrekking hebben.

5.1. Biodiversiteit

Kiezen tussen biodiversiteit en uitrustingen is een probleem dat vaak terugkwam in de debatten tussen de bewoners, maar ook binnen de administraties en de gemeentelijke diensten. In het algemeen pleiten sommigen voor de plaats van de natuur in de stad, het respect voor de biodiversiteit, het park is een kalme plek waar de natuur de eerste plaats krijgt, terwijl andere een park uitgerust om te beantwoorden aan de behoeften van de Stephensonwijk verdedigden: een dichte wijk, weinig uitgerust, erg jong, waar de bewoners duidelijk nood hebben aan buitenruimtes, spelen, ontmoetingsplekken, sport, enz.

“Geen compromis sluiten dan sterke groene ruimtes voor meer uitrustingen, de natuur moet de bovenhand krijgen.” 27.04.2023

“Ik apprecieer de talrijke voorgestelde uitrustingen.” 27.04.2023

“De prioriteit ligt bij het gebruik en de behoeften van de wijk, namelijk de infrastructuren voor de jongeren en de kinderen, de biodiversiteit is bijkomstig.” 25.05.2023

Worden geapprecieerd “Natuur, groen, water, fruitbomen, compost, pedagogische tuin, moestuinbak ...”. 26.06.2023

→ Beslissingen

- De getekende uitrustingen die nodig zijn voor de wijk behouden.
- Creatie van een bijkomende maar begroeide sportruimte (beantwoordt aan twee standpunten) (cf. 5.3. Sport - Beslissingen).
- De meer “natuurlijke” en kalme (meer bepaald op niveau van de achtergevels van de buurtbewoners) behouden en er geen speelruimtes van maken (cf. 5.4. Spellen - Beslissingen).

5.2. Water

De aanwezigheid van water werd verschillende malen aangesneden tijdens de WORKSHOP #1 met het burgerpanel, daarna werd de thematiek verdiept tijdens de WORKSHOP #2. Verschillende voorstellen werden geopperd, sommige betreffende de vallei in het park en andere betreffende de waterspellen op het Stephensonplein of aan de ingang van het park. Dit onderwerp werd weinig aangesneden tijdens de WORKSHOP #4.

5.2.1. Wadi's

"De plaats en de voorrang van de wadi bepaalt de paden. Zij beperkt de vrije verplaatsingen." 25.05.2023

"In het park is de aanwezigheid van de wadi geen echt cruciaal onderwerp, zij kan er zijn indien zij niet té veel plaats inneemt ten nadele van de speelruitingen ten voordele van de buurtbewoners. De omvang van de wadi moet dus beter worden verminderd om meer plaats te laten voor sport en dergelijke." 25.05.2023

"Vrees voor stilstaand water voor de gezondheid. Daarenboven heeft de aanwezigheid van water geen belang voor het landschap (té veel negatieve voorbeelden in Brussel). Ook als de wadi infiltreert brengt zij toch geen verfrissing in de zomer wanneer dit noodzakelijk is. Dus: ofwel heeft zij een reële rol voor de biodiversiteit en is zij een troef, of niet, en in dat geval moet zij worden verminderd om meer ruimte te geven voor de uitrustingen en de beplanting (bomen of andere)." 25.05.2023

"Een kleine houten brug maken om over de wadi te gaan." 27.04.2023

"Ik apprecieer de wadi in het park met enkele kleine speeltuigen die erover gaan." 25.05.2023

→ Beslissingen

- De wadi verminderen en gunste van een sportzone en een begroeide zone.
- Creatie van houten bruggen over de wadi.
- Speelzone naast de wadi (eerder dan in de wadi) waarbij op sommige plekken de mogelijkheid blijft bestaan om de wadi te overschrijden door middel van een "Japans pad" (of een gelijkaardige installatie).

5.2.2. Water op het Stephensonplein en andere ingangen

De fonteynen met drinkwater in het park werden unaniem aangevraagd op verschillende momenten van het overleg.

"Aanwezigheid van drinkwaterfonteynen in het park." 27.04.2023

"Waterfonteynen (anders zullen de mama's niet lang blijven)." 26.06.2023

"Zorgen voor waterpunten maar niet aan de ingangen." 26.06.2023

→ Beslissingen

- 3 drinkwaterfonteynen op het plein en aan de twee ingangen van het park.
/!\ Onmogelijk om fonteynen te plaatsen in het park omdat ze niet verder dan 10 m van het Vivaqua-netwerk mogen liggen.
/!\ Het plaatsen van de fonteynen moet nog worden besproken met Vivaqua om een overeenkomst af te sluiten tussen Vivaqua en de gemeente Schaarbeek.

5.2.3. Waterspelen

De aanwezigheid van waterspelen werd fel bediscuteerd, vooral tijdens het tweede panel. Meerdere ideeën werden geopperd: zich verfrissen tijdens de hittegolven, ludieke spelen, de biodiversiteit helpen, water tussen het plein en het park. Een reeks bezorgdheden staken de kop op: de hygiëne, de fragmentatie van het plein als gevolg van het water en meningsverschillen werden geuit: het water voorzien op het plein of aan de ingang van Stephenson; water voor de biodiversiteit of water voor de speelsheid. In het algemeen komen de deelnemers overeen om waterelementen te voorzien op voorwaarde dat deze het ganse jaar door kunnen gebruikt worden (een voordeel vinden voor de winter) en dat deze niet al te duur zijn.

“Plaatsen van waterstralen op het plein tijdens dagen van grote hitte.” 27.04. 2023

“Voor de afdaling van de ingang Stephensonplein: spelen met het niveauverschil bij voorbeeld met een straaltje water dat onderaan de trappen aankomt.” 25.05.2023

“Indien wij overwegen om een waterinstallatie te plaatsen naar beneden toe moet dit vooral dienen voor de ontwikkeling van de natuur, anders is het niet echt nodig. Opletten dat de technische inspanningen niet vertienvoudigd worden voor iet dat weinig wordt gebruikt en vooral dat niet nuttig is voor de natuur.” 25.05. 2023

“Waterval en waterstralen voor de kinderen.” 26.06.2023

→ **Beslissing**

- De mogelijkheid om waterspelen te plaatsen werd besproken met de gemeentelijke diensten, *“het is mogelijk om verschillende soorten te overwegen (klein kanaal dat van het plein naar de speelzone slingert, opspringende waterstralen om een ludiek aspect te behouden op het plein ...). Heden blijft het enige obstakel de kost voor dergelijk werk en ook het beheer ervan.”*

Het beheer van waterspelen is ingewikkeld en de installatie is té duur, wij hebben de aanbevelingen van het burgerpanel gevolgd en beslist om geen andere waterelementen toe te voegen.

5.3. Sport

De schets van het project stelt een sportzone voor met een basketbalring en een racket dat op de grond wordt getekend. Deze sportzone heeft talrijke debatten ontketend, waaronder de reeds vermelde tegenstand: ruimtes gegeven aan de biodiversiteit versus ruimtes gegeven aan de wijkbewoners, meer bepaald de jongeren.

“Geen sportterrein in het park, men moet plaats laten aan de natuur, ook niet op het Stephensonplein, dit moet een flexibele plek blijven.” 27.04. 2023

“De aanwezigheid van een sportterrein werd al verschillende malen gevraagd ter compensatie van de afschaffing van de agora space (tieners).” 27.04. 2023

“Gebrek aan sportterrein !!” 27.04. 2023

→ Beslissing

- De sportzones behouden voor de jongeren, want het merendeel van de deelnemers wenst een plek waar de jongeren stoom kunnen afblazen. Daarenboven maakt dit aspect intègrant deel uit van de doelstellingen van het park en kan het dus niet worden afgeschaft (cf. 2. Het project Pool Stephenson en cf. 5.1. Biodiversiteit - Beslissingen).

Daarna behandelt het debat het geplande soort sportuitrustingen: welke sporten zouden kunnen beoefend worden? De getekende racket van basketbal wordt soms goedgekeurd soms ongepast beoordeeld voor de wijk. Bovendien is de inclusiviteit van de genders een aspect dat de keuzes moet leiden om aan de jongeren, de jonge vrouwen en de mama's de kans te geven om zich op hun gemak te voelen in het park.

"De jongeren vragen echt naar een ruimte om te voetballen, met een zachte synthetische bekleding type tartan (geen beton) in het park. Het is hun enige claim. Voetbalcultuur is erg aanwezig in de wijk." 15.06.2023

"Prioritaire inrichtingen: spelen voor de kinderen van alle leeftijden en een voetbalruimte." 15.06.2023

Een van de steeds wederkerende vragen is de creatie van een voetbalveld, dat volgens vele leden van het panel ontbreekt in de schets. Het soort terrein (afmetingen, bekleding, enz.) is het voorwerp van een debat maar de tendens gaat eerder naar de doordringbaarheid.

"Vrije grasruimtes behouden." 25.05.2023

"Geen plaats voor een betonnen terrein (ook al is dit goed)." 25.05.2023

"Basket- en voetbalterrein: niet enkel beton en plaveien, opgelet als het regent." 25.05.2023

→ Beslissingen

- Creatie van een doordringbaar voetbalveld, op de grens van het park langs de spoorweglijnen en teruggezet vanaf de ingang. Op die manier zal het vrouwelijk publiek, als het plein bezet is door mannen/tieners, zich toch op hun gemak voelen bij het binnenkomen in het park (cf. 5.6. Inrichting van de ingangen - Beslissingen).
- Deze keuzes worden geapprecieerd en gevalideerd tijdens het bredere overleg.

Ook al is voetbal populair, het is toch belangrijk om het belang van het installeren van andere sportuitrustingen na te gaan (de overheersing van voetbal kan al snel de andere verzoeken onhoorbaar maken).

"Geen Multi sportterrein (verjaagt minoritaire groepen)." 25.05.2023

"Voorrang geven aan een ruimte om met de bal te spelen eerder dan het inrichten van een skatepark (iedereen heeft een bal maar niet iedereen heeft een skate)." 25.05.2023

"Geen BMX- of fietspiste: de kleintjes kunnen de normale paden gebruiken om een beetje te trappen." 25.05.2023

“Geen petanque: niet nodig.” 25.05.2023

“Street workout⁶: ja.” 25.05.2023

“Het moet mogelijk zijn om gelijktijdig voetbal en basket te spelen.” 25.05.2023

“Petanque, machinesport en gezondheidsparcours voor de senioren.” 26.06.2023

“Kleine modules voor basket en voetbal naast elkaar, beperkte ruimte, zoals de ringen van het Zennepark.” 25.05.2023

“Eerder twee basketringen dan een enkele plaatsen.” 06.07.2023

“Wanneer ik aan sport doe in de parken is dat met neven en nichten, et wij gaan basketbal schieten. Er zijn verschillende ringen dus niemand loopt in elkaars weg.” 06.07.2023

→ Beslissingen

- Om een diversiteit van sportpraktijken te verzekeren is een voetbalveld niet voldoende. Daarenboven is het vrouwelijk publiek het erover eens dat basketbal een goed idee is om de diversiteit te bevorderen. Om echter conflicten en het zich toe-eigenen van de basketbalringen door de dominante groepen, te vermijden, voorziet het studie bureau een meer flexibele speelzone (geen racket op de grond getekend) met een basketbalring type basketbalboom (cf. 5.6. Inrichting van de ingangen - Beslissingen).
- De andere soorten sportbeoefeningen worden niet (of weinig) gevraagd. Daarenboven is het onverstandig om de sportuitrustingen te vermeerderen terwijl het park klein is en er vraag is naar het behoud van de natuurlijke ruimtes.
- De uitrustingen voor *workout* zijn populair. De ervaring leert ons dat dit soort uitrustingen een bijzonder mannelijk publiek met zich brengt. Om te beantwoorden aan de doelstelling van een inclusief park waar iedereen zich goed voelt, werd beslist om het park niet de voorzien van een buiten workout-uitrusting. Temeer daar de Queensbury (sportclub) er zich juist naast bevindt.
- De sportuitrustingen aangepast aan senioren werden verschillende malen gevraagd tijdens het breder overleg. Dit aanbod wordt nog bestudeerd en werd niet getekend wanneer onderhavig rapport werd opgesteld.

5.4. Spelen

De speelruimtes worden erg geapprecieerd en hun aanwezigheid is primordiaal voor de wijk. Enkele opmerkingen werden geopperd om het aanbod te verbeteren:

“De juiste verdeling van de ludieke ruimtes naar gelang de leeftijden: talrijke speelruimtes waarvan het type van de aangepaste leeftijd eerder vaag zijn.” 27.04.2023

⁶ Fysieke straattraining

“Trachten om de kinderspelen zoveel mogelijk te groeperen rondde plek waar een visueel toezicht mogelijk is.” 25.05.2023

“Een avonturenparcours om de dode zone achteraan de woningen te optimaliseren. De kinderen spelen er en zijn minder blootgesteld aan het lawaai van de treinen.” 15.06.2023

→ Beslissingen

- Goed onderscheiden ruimtes voorzien:
 - creatie van een bijkomende speelzone bestemd voor de peuters aan het begin van het park (gemakkelijkere toegang voor de ouders met kinderwagens) en naast de crèche;
 - een zone de les 3-6 jarigen, onder de Stephensoningang;
 - een zone voor de grootsten (het avontuurparcours).
- De speelzones voor de kleintjes zijn dichtbij de banken waar de ouders de kinderen in de gaten kunnen houden.
- Een avontuurparcours dichtbij de gevels van de buurtbewoners werd niet uitgevoerd om de rust van de bewoners te vrijwaren.

Talrijke suggesties werden naar voor gebracht tijdens het bredere overleg:

“Een echte klimmuur hebben recht op de gevel Navezstraat”; “Tyrolienne”

“Peuterbad “; “Een boomhut in de bomen zoals in de Kriekelaar” 26.06.2023

→ Beslissingen

- De verschillende niveaus tussen de terrassen langs de ingang van de Navezstraat worden gebruikt voor de inrichting van de spelen voor de kinderen (klimmuren, glijbanen ...)
- Geen peuterbad (cf. 5.2.3. Waterspelen - Beslissingen).
- Tekeningen en exacte soorten spelen zullen worden bijgewerkt in de volgende fasen van het project.
- Er is al een belangrijk aanbod aan spelen. Om de biodiversiteit en de kalme en natuurlijke ruimtes in het park te respecteren, zal er geen nieuwe speelzone worden gecreëerd.

5.5. Uitrustingen

Het park zal worden uitgerust met sportzones en speelzones voor de kinderen. Het park zal andere soorten activiteiten die nog niet werden bedacht met het burgerpanel kunnen onderbrengen. De deelnemers plannen de voorgestelde activiteiten (pingpong, barbecue...) als mobiele eenheden om beschadigingen te voorkomen, het beheer te vergemakkelijken en het park niet rommelig te maken. De activeringspistes vragen een aangepaste opslagruimte.

“Opgelet voor de barbecue: deze moet mobiel zijn om te worden beheerd door de sociale ruimte / de verenigingsplek.” 15.06. 2023

“Een fruitbar creëren nabij de bar en/of er een mobiele bar van maken die rondgaat in het park, tijdelijk maar dichtbij.” 15.06. 2023

“Pingpongtafels opslaan in de verenigingsruimte evenals ander speel- en sportmateriaal.” 15.06. 2023

“Een mobiele stand om drankjes en snacks te verkopen.” 26.06. 2023

Hierbij komt nog een discussie met het burgerpanel over de plaats van de moestuinbakken en de compost. Verschillende voorstellen werden geopperd.

“De moestuinbakken langsheen de spoorweg plaatsen.” 15.06. 2023

“Moestuinbak half schaduw/half zon, nabij een watertoevoer. Bij voorbeeld in de nabijheid van het verenigingslokaal om de bevoorrading te vergemakkelijken.” 15.06. 2023

“De moestuinbakken zo dicht mogelijk bij de Japanse duizendknoop zetten om hem schaduw te geven, zelfs te verpletteren en zijn ontwikkeling te vertragen. Bij voorbeeld, langs het transitmuurtje?” 15.06. 2023

“Compost: aan de ingang.” 15.06. 2023

“Waar plaatst men de compost? De huidige plaats kant François Joseph Navezstraat is goed maar er is geen plaats genoeg.” 15.06. 2023

Daarenboven hebben wij, om het gebruik te testen en de toegang tot het braakland Infrabel mogelijk te maken in afwachting van het begin van de werffase, tijdelijke bezettingen op de site toegelaten. Deze tijdelijke bezettingen vonden plaats vanaf september 2022 en worden gedragen door de bewoners of verenigingen. Zij worden goed geapprecieerd door de wijk en velen vragen dat zijn zouden worden behouden in het project van het park. De verworven ervaring door het beheer van de tijdelijke bezettingen tonen ook dat het stockeren niet mag worden verwaarloosd om de verschillende projecten correct en vlotjes te laten verlopen.

Tenslotte werd ook gesuggereerd om in het wijklokaal een barfunctie te integreren omdat er weinig ruimtes zin voor de consumptie van alcohol in de wijk.

“Er is nergens in de wijk een plaats om een biertje te drinken, waarom geen bar voorzien.” 27.04.2023

→ **Beslissingen**

- Integratie van voldoende opslagruimte in het wijklokaal.
- Ruimtes voor de huidige tijdelijke bezettingen: de Fietsbieb, de ateliers fietsherstellingen, de sleepbare antenne, het project keuken in het park, de moestuinbakken en de compost onder andere. Al deze project zullen in het toekomstig park kunnen gerealiseerd worden.
- Moestuinbakken en compost naast elkaar geplaatst om een interactie tussen de twee projecten te bevorderen, langs de geluidwerende muur Infrabel. (Zonnig gebied in tegenstelling tot andere zones die eerder overschaduwd zijn + laat toe om de Infrabelmuur te bekleden en te versieren). (cf. 4.6. Inrichting ingang - Beslissingen).
- De barfunctie niet integreren in het park of het wijklokaal omdat de vraag ernaar weinig representatief is voor de behoeften van de wijk.

5.6. Inrichtingen ingangen

De ingang kant Stephensonstraat werd weinig optimaal en de ingang Joseph-Navezstraat als klein en schurftig bevonden.

“De vloerruimte tussen de ingang van het park en de buitenruimte van de bar zoveel mogelijk gebruiken: daarbij trachten om de richting van het PBM-pad om te draaien, de helling af te zwakken door het grondniveau gedeeltelijk hoger te leggen, de ganse breedte te gebruiken (trappen, spelen, begroeiing).” 25.05.2023

“De ingangsslinger zou minder gekronkeld kunnen zijn om langs beide kanten plaats te winnen (men zou de helling zelfs kunnen omkeren).” 25.05.2023

“Oppassen aan de ingang Navezkant. Deze is al scabreuze. Er is niet genoeg plaats om meer compost toe te voegen.” » 15.06.23

→ Beslissingen

- De ingangen herwerken en daarbij rekening houden met de verschillende gevraagde elementen. De landschapsarchitecten hebben andere soorten paden geprobeerd zoals gesuggereerd, maar de bekomen ruimtes waren dan minder kwalitatief, dus werd het origineel ontwerp grotendeels behouden.
- Een bijkomende speelzone Stephensoningang (optimaal gebruik van de ingangruimte) (cf. 5.4. Spelen - Beslissingen).
- Zitplaatsen gecreëerd en geïntegreerd op de paden aan de Stephensoningang.
- De compost Navez eerder in het park geplaatst om de ingang niet te belemmeren (cf. 5.5. Uitrustingen - Beslissingen)

De ingang werd eveneens bekritiseerd voor zijn weinig inclusief aspect voor het vrouwelijk publiek. De feedback van de bilaterale ontmoeting met de groep Steph Girls heeft dit standpunt meer genuanceerd.

“Problematiek ten opzichte van de banken aan het speelplein van de peuters en de fitnesszaal van Queensbury.” 27.04.2023

“Mama’s en jonge meisjes zullen niet naar de ingang Stephensonstraat komen omdat die té ‘mannelijk’ is.” 26.06.2023

“De ingang Stephensonstraat lijkt niet zo problematisch omdat daar de crèche en het wijklokaal te vinden zijn wat een tegenwicht vormt voor de aanwezigheid van de jongens.” 06.07.2023

→ Beslissingen

- Voetbalveld gecreëerd verderop (cf. 5.3. Sport - Beslissingen).
- Aanpassingen van de basketbalrackets en ludieke zone waar meer groepen kunnen oefenen (cf. 5.3. Sport - Beslissingen).
- Nadenken over het soort beglazing van de Queensbury om geen vrij zicht te geven op de sportbeoefenaars vanaf de ingang.

5.7. Parkmeubilair

Wat het meubilair betreft hebben de bewoners specifieke wensen uitgedrukt inzake gebruik en materiaal.

“Het hout van de enkele geveldde bomen gebruiken om het stadsmeubilair te maken.”
27.04.2023

“Design meubilair / inrichtingen: natuurlijke, origineel maar veilig (niet op catalogus kopen).”
25.05.2023

“Picknicktafels voorzien in het park.” 27.04.2023

“Paviljoenen installeren om te kunnen zitten in het park met natuurlijke materialen/bekledingen die passen in het park.” 27.04.23

“Gebrek aan verzamelpunt zoals weide, kiosk, vooral voor de schaduw.” 26.06.2023

“Een overdekte ruimte langs zone 8, omdat daar geen bomen staan om te schuilen.”
06.07.2023

→ Beslissingen

- Tussen de schets en de verbeterde schets werden picknicktafels toegevoegd, meubilair dat werd geapprecieerd tijdens de workshop 4.
- Integratie van twee soorten zitplaatsen:
 - meer eigentijdse betonnen zitplaatsen;
 - banken gemaakt van stronken van bomen die heden in het braakland staan en zullen worden geveld in de werffase.
- Vergroting van de zitzone op het terras tegenover het wijklokaal.
- Verschillende zitzones een beetje overal in het park.

5.8. Veiligheid en toegankelijkheid

Het probleem van de veiligheid en de toegankelijkheid is een onderwerp dat regelmatig wordt aangesneden: de deelnemers zijn ongerust:

- het parkbezoek door de druggebruikers en/of dealers van de wijk
- inbraken in het park na sluiting (de keuze om het park te sluiten volgens de uurroosters van de ander parken van Schaarbeek werd altijd goedgekeurd door de deelnemers en de gemeentelijke diensten).

“Systeem met camera’s aan de ingangen om de overtredingen na de openingsuren vast te leggen (Squats? Drugverslaafden?).” 27.04.2023 & 26.06.2023

“Geen luifel om samentroepen te vermijden aan de ingangen van het park en geen insprong ten opzichte van de straat.” 27.04.2023

→ Beslissingen

- Het werk aan het beheer werd nog niet aangevat bij het opstellen van onderhavig rapport. Het onderwerp van de camera’s, toezicht, enz. zal dus later worden aangesneden
- Het hekken blijft in lijn met de andere gebouwen, zonder insprong.

- Het hekken moet robuust zijn, dat manueel wordt geopend (om elektrische pannes die problemen met het sluiten veroorzaken, te vermijden).
- De luifel van het hekken wordt veranderd in een pergola.
- Het design van het hekken maakt het moeilijk om over te klimmen: hoog, geen horizontale noppen, een pergola dak dat belet dat men erover springt eens het hekken is beklommen.

5.9. Stephensonplein

De inrichting lijkt de deelnemers te voldoen. Hij is echter bepaald door de sub-maas Berenkuil van het CLM Josaphat-Colignon en diens toepassing. De bewoners zijn bezorgd dat het plein een ontmoetingsplek zou kunnen blijven zoals dit nu is. Het plein moet een plek blijven die op verschillende wijzen kan gebruikt worden zonder last te bezorgen aan de buurtbewoners.

“Plaatsen van lineaire banken op het Stephensonplein belemmert de gezelligheid. Heden babbelen de vrouwen op hoekbanken met een oog op de kinderen die in het midden spelen.”
27.04.2023

“Er is geen speelzone nodig op het Stephensonplein, de kinderen spelen er wel laat en zeker na het sluitingsuur van het park maar dat veroorzaakt geen geluidsoverlast voor de buurtbewoners.” 27.04.2023

“Geen specifieke inrichting vinden op het Stephensonplein om, enerzijds de mensen naar het park te loodsen, en, anderzijds, te grote groepen mensen op het plein te vermijden. Daarenboven moet het plein flexibel blijven in haar gebruik.” 25.05.2023

“Luifel / dak op het podium van het podium Stephensonplein (pergola).” 26.06.2023

→ **Beslissingen**

- Het plein behoudt haar flexibel gebruik, zonder spelen (die zijn er in het park).
- De gesprekszones worden mogelijk gemaakt door de verhoging van de hoogspanningscabine Sibelga: dat toelaat om tegenover elkaar te gaan zitten.
- Er wordt geen luifel of pergola gecreëerd om samentroepen 's avonds laat, die de buurtbewoners zouden storen te vermijden.

5.10. Infrabelmuur

Ongerstheid werd geopperd inzake de toekomstige geluidswerende muur die het park zou scheiden van de toekomstige spoorweglijnen. Daarom heeft de ploeg van het bouwmanagement zich nader geïnteresseerd in het project Infrabel. Verschillende opmerkingen werden gemaakt tijdens de uitwisselingen met Infrabel en tijdens het openbaar onderzoek. Het doel is om een zo esthetisch mogelijke geluidswerende muur te hebben die beplant is en die aan de biodiversiteit toelaat om er zich te ontwikkelen.

6 SAMENVATTING VAN DE BESLISSINGEN

Hieronder een samenvattende tabel van de beslissingen die werden getroffen na het overleg. In deze tabel vindt u ook:

- Convergenties van meningen van de burgers;
- Meningsverschillen van de burgers;
- ✓ Geformuleerde en geïntegreerde suggesties;
- ✗ Geformuleerde en verworpen suggesties;
- Geformuleerde suggesties die nog worden bestudeerd;
- ↻ Elementen die kunnen evolueren tijdens:
 - De aanvraag voor stedenbouwkundige vergunning: een openbaar onderzoek zal worden uitgevoerd waarbij de meningen van de openbare instellingen en privépersonen zullen worden verzameld. Het afleveren van de stedenbouwkundige vergunning zou kunnen onderworpen zijn aan bepaalde wijzigingen in de inrichtingen.
 - De volgende studiefasen van het project en de uitvoeringsfase: de ploeg van het bouwmanagement zal de technische details ingeven en de budgettaire berekeningen verduidelijken. Daarenboven zullen de discussies met de gemeentelijke technische diensten worden voortgezet. Deze laatste zullen hun vragen over het project detailleren. Tenslotte zal de look het brainstormen over het beheer van het park aanvatten. Deze overdenking zal aan het project vragen om zich aan te passen.
 - De evolutie van het Quadrilatère project van Infrabel: de aanvraag van de stedenbouwkundige vergunning voor het Quadrilatère project van Infrabel voorziet de creatie van een nieuwe spoorweglijn. De meningen geuit tijdens de procedure van de stedenbouwkundige vergunning kunnen hun project beïnvloeden en dus ook de manier waarop het Quadrilatère project een dialoog aangaat met het project Pool Stephenson.

	[VOORSTELLEN]	[UITLEG]
EAU		
● ✓	De wadi verminderen ten gunste van een sportzone en een grasrijk gebied.	
○ ✗	Waterelementen installeren op het Stephensonplein (waterspiegel, waterstralen, spelen).	<ul style="list-style-type: none"> ✗ Kostbaar voorstel, ingewikkeld beheer. ✗ Voldoende ludieke ruimtes beschikbaar. ✗ Risico om het verkeer moeilijk te maken voor de PBM. ✗ Een weinig uitgeruste plaats laten met een ruimte die gerichte activiteiten kan opvangen.
○ ✗	Waterstraaltjes installeren langs de afdaling vanaf de Stephensoningang.	<ul style="list-style-type: none"> ✗ Kostbaar voorstel, ingewikkeld beheer en dat geen unanimitéit bekomt. ✗ Risico om het verkeer moeilijk te maken voor de PBM.
● ✓ ↻	Een houten ponton creëren en Japanse stappen (of gelijkaardige installatie) om over de wadi te gaan met een ludieke inval.	↻ <u>Studie- en uitvoeringsfasen van het project</u> : materialen en vorm van het ponton.

○	x	Waterspelen installen verbonden met de wadi.	○ Water ten dienste van de biodiversiteit versus water voor de speelsheid. x Ongerustheid inzake de hygiëne van het water en het beheer ervan. x De natuurlijke ruimtes behouden. x Kostbaar voorstel, ingewikkeld beheer.
○	x	Waterspelen toevoegen in het park (ludieke fontein, peuterbad, enz.).	x Reeds veel speelzones aanwezig.
●	✓	↻ Waterfonteinen installeren op het plein en aan de twee ingangen van het park.	↻ Het plaatsen van fonteinen hangt af van Vivaqua.
●	x	Waterfonteinen installeren in het park.	x De fonteinen mogen niet verder dan 10 m verwijderd zijn van het netwerk Vivaqua (straat).

SPORT

○	✓	↻ Een met gras begroeid voetbalveld creëren onderaan het park aan de grens van het terrein van het park.	○ Debat over de plaats van het voetbalveld. ○ Biodiversiteit versus uitrusting. ↻ <u>Project Quadrilatère, Infrabel</u> : grenzen van het terrein afgestaan aan Schaarbeek (overeenkomst voor preciaire bezetting).
●	✓	↻ Een meer flexibel basketbalterrein tekenen (geen racket op de grond) met een ring type basketbalboom.	↻ <u>Studie- en uitvoeringsfasen van het project</u> : materialen en vorm van de ring.
○	x	Andere sportzones integreren dan basketbal en voetbal (skate, BMX, petanque, multisport terrein, enz) en <i>street workout</i> .	○ Biodiversiteit versus uitrusting. x Weinig deelnemers vragen andere soorten sporten en de vragen zijn erg verschillend. x De vragen om het park niet té veel uit te rusten om plaats te laten aan de biodiversiteit, respecteren. x De aanwezigheid van een vrouwelijk publiek toelaten (<i>street workout</i>). x Niet concurreren met Queensbury er juist naast (<i>street workout</i>).
●	→	Sportuitrustingen aangepast voor senioren integreren.	

JEUX

●	✓	↻ Een bijkomende speelgebied bestemd voor de peuters creëren aan het begin van het park (gemakkelijker voor de ouders met kinderwagens en naast de crèche).	
●	✓	↻ Goed onderscheiden speelgebieden voorzien: <ul style="list-style-type: none"> ○ Peuters aan het begin van de ingang Stephenson ○ 3-6 jarigen, onderaan de ingang Stephenson ○ De grootsten (het avontuurparcours). 	↻ <u>Studie- en uitvoeringsfasen van het project</u> : ontwerp en soort spelen.
●	✓	In de speelzones voor de kleinsten meer banken voorzien (de ouders kunnen hun kinderen in het oog houden).	

○	x	Een avontuurparcours creëren nabij de gevels van de buurtbewoners.	○ Biodiversiteit versus uitrusting. x De rust van de buurtbewoners vrijwaren. x De meer natuurlijke ruimtes behouden.
○	x	Een klimmuur installeren op de gevel in de Navezstraat.	x Er zijn al klimspelen op de helling van de ingang Navezstraat. x Er zijn al veel speelzones.

ÉQUIPEMENT

●	✓	↻	De uitrustingen uitgetekend in het park behouden.	● De voorgestelde schets wordt goedgekeurd inzake de ratio biodiversiteit/uitrustingen door de bewoners. Er ontstaan echter meningsverschillen bij de integratie van nieuwe uitrustingen. ↻ Aanvraag stedenbouwkundige vergunning: voorwaarden. ↻ Volgende studie- en uitvoeringsfasen van het project: budgettaire, technische beperkingen.
●	✓		Bepaalde tijdelijke bezettingen integreren in het project Pool Stephenson (Fietsbieb, herstelling fietsen, verplaatsbare antenne, project keuken in het park, moestuinbakken en compost).	
○	✓		Moestuinbakken en compost naast elkaar plaatsen om een interactie tussen de twee projecten te bevorderen, langs de geluidwerende muur Infrabel.	● Compost aan de ingang Navez <i>versus</i> compost binnen in het park. ↻ Project Quadrilatère, Infrabel: soort geluidswerende muur.
●	✓	↻	Een afdoende opslagruimte voorzien in het wijklokaal.	↻ Studie- en uitvoeringsfasen van het project: inrichting van het wijklokaal.
○	x		Een bar voorstellen in het wijklokaal.	x Erg weinig vraag vanuit de wijk voor het installeren van een verkooppunt voor alcohol.
●	✓	↻	Sommige vensters van de Queensbury ondoorzichtig maken zodat de gebruikers van het park de mensen die sporten niet kunnen zien.	↻ Studie- en uitvoeringsfasen van het project: de reflectie zal worden verdiept.

MOBILIER

●	✓		Zitplaatsen creëren langs de paden ingang Stephenson.	
●	✓	↻	Picknicktafels voorzien	
●	✓	↻	Twee soorten zitplaatsen opnemen: <ul style="list-style-type: none"> - meer eigentijdse betonnen zitplaatsen - zitplaatsen gemaakt uit stammen van bomen van het braakland die worden geveld tijdens de werffase. 	↻ Studie- en uitvoeringsfasen van het project: soort meubilair, materialen.
●	✓		De zitzone van het terras voor het wijklokaal vergroten.	
●	✓		Verschillende zitzones een beetje overal in het park installeren.	
●	→		Een pergola /luifel integreren in het park.	

GRILLES

●	✓	↻	De luifels van de 2 ingangen van het park veranderen in pergola's.	↻ Studie- en uitvoeringsfasen van het project: design van de hekkens.
---	---	---	--	---

- De hekkens robuust ontwerpen om manueel te openen. Het design is gemaakt om het moeilijk te maken om erover te klimmen: hoog, geen horizontale staven, luifel.

PLACE STEPHENSON

- ✓ Zone creëren met banken tegenover elkaar (geen verhoging van de hoogspanningscabine Sibelga).

- × Spelen installeren op het plein.
- × Een overdekte zone installeren (type paviljoen of luifel).
- Een weinig uitgerust plein, met een ruimte die gerichte activiteiten kan opvangen versus een uitgerust plein.
- × De buurtbewoners vrezen voor overlast indien een overdekt element wordt geïnstalleerd.
- × Een ruimte laten op het plein waar activiteiten kunnen plaatsvinden.

7 CONCLUSIE

Het participatief proces heeft het mogelijk gemaakt om in verschillende opzichten actief bij te dragen aan de vordering van de studies tussen de schets en het voorontwerp: door de keuzes van het studie-bureau te bevestigen, door de strategische keuzes (sportzones, ludieke zones, keuze van de inrichting te leiden) te leiden, maar ook door nu al de vragen die zullen worden behandeld bij de realisatie van het uitvoeringsdossier (waterfonteinen, soorten meubilair, type activering ...) te bepalen.

De burgerparticipatie heeft trouwens de meningsverschillen tussen de gebruikers van de wijk en de experts (dienst stedenbouw, gewestelijke diensten, gemeentelijke technische diensten) te benadrukken. Dat betekent dat het kiezen voor de uitvoering van een geslaagd participatief proces toelaat om de overeenkomende keuzes te oriënteren reële behoeften van een wijk te oriënteren en niet naar mogelijke vooropgezette ideeën. Zo ook hebben de gebruikers onderling soms ook uiteenlopende meningen en het is niet gemakkelijk om te bemiddelen tussen twee tegenovergestelde meningen. De doelstellingen van het park bepaald bij de diagnose van het wijkcontract, evenals de haalbaarheidsstudie en het boek met aanbevelingen die voorafgaand aan onderhavige studieopdracht werden uitgevoerd, hebben toegelaten om al deze keuzes te begeleiden.

De participatie is een proces dat enorm veel energie, organisatie en de proliferatie van communicatiemedia vraagt. De geleverde inspanningen laten desalniettemin niet toe om alle bewoners te bereiken maar enkel diegene die al gesensibiliseerd zijn voor de toekomst van hun wijk.

Tenslotte wordt het proces van het project voortgezet door het samenstellen van de aanvraag voor stedenbouwkundige vergunning. Daarna zal een meer diepgaande bedenking inzake het toekomstig beheer van het park en meer bepaald het toekomstig wijklokaal dat ter beschikking zal staan van de bewoners, plaatsvinden. Men dient ook het voornemen te noteren om het socio-economisch luik van het lopende SVC 8 op te vragen om een rol van animator, coördinator of beheerder tijdens de eerste jaren van het park (de belangrijkste voor het welslagen ervan) te overwegen. De rol van deze persoon zal er enerzijds in bestaan de werffase te begeleiden om de burgerdynamieken die deze laatste jaren werden gecreëerd tijdens de werken te behouden, en, anderzijds zal hij een essentiële rol spelen om de toe-eigening door de bewoners te bevorderen en eens het park is opgeleverd het ook te betrekken

bij het gebruik van de wijk. Deze functie wordt eveneens gepland als een onontbeerlijke schakel om de animatie en preventie te verbinden en te zorgen voor een vreedzaam gebruik van de plaatsen.